

**BESCHIKKING VAN
GEDEPUTEERDE STATEN VAN NOORD-BRABANT**

Ons kenmerk
Z/266958

Plaats
's-Hertogenbosch

op de op 19 september 2025 ontvangen aanvraag van woCom om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De flora- en fauna-activiteit gaat over de gevolgen ten aanzien van beschermde dier- en/of plantsoorten vanwege de renovatie van 33 woningen, uitgevoerd in Budel, Budel-Schoot en Heeze in de gemeente Cranendonck.

Met vriendelijke groet,
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Namens dezen,

Dit document is digitaal ondertekend.

Besluit

Onderwerp

Op 19 september 2025 hebben wij van woCom een aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet. De omgevingsvergunning is aangevraagd voor het overtreden van verboden ten aanzien van beschermde soorten, door het uitvoeren van de renovatie van 33 woningen. Deze activiteiten vinden plaats in Budel, Budel-Schoot en Heeze in de gemeente Cranendonck.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant besluiten, gezien de overwegingen die zijn opgenomen in dit besluit,

- I. aan woCom, Witvrouwenbergweg 2, 5711CN te Someren de gevraagde vergunning te verlenen, op grond van artikel 5.1, tweede lid, onder g, van de Omgevingswet, van de bepalingen als bedoeld in:
 - artikel 11.37, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk vernielen of opzettelijk beschadigen van nesten, rustplaatsen of het opzettelijk wegnemen van nesten van de:
 - **huismus** (*Passer domesticus*);
 - **gierzwaluw** (*Apus apus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder b, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het opzettelijk verstoren van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);
 - artikel 11.46, eerste lid, onder d, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de:
 - **gewone dwergvleermuis** (*Pipistrellus pipistrellus*);voor de periode vanaf de dag na de dag van bekendmaking van dit besluit tot en met 31 december 2027;
- II. dat de beschrijving van de activiteiten in de aanvraag en de aanvullende gegevens, voor zover deze gaat over de soorten als bedoeld onder I, onderdeel uitmaakt van dit besluit;
- III. aan dit besluit voorschriften te verbinden die zijn opgenomen onder onderdeel 2.7 'Voorschriften';
- IV. dat de volgende delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van dit besluit:
 - Nader onderzoek cluster 12016 Budel, kenmerk: RA23199-29, datum: 6 augustus 2025 én nader onderzoek cluster 13008-307 Heeze, kenmerk RA23199-30, datum: 6 augustus 2025 (hierna: nader onderzoek)
 - Activiteitenplan renovatie woCom rayon Cranendonck fase 2026, kenmerk: RA23199-33, datum: 18 september 2025 (hierna: activiteitenplan)
 - Aanvullende gegevens van 23 januari 2026
 - Bijlage 1: overzichtstekening van de planlocatie
 - Bijlage 2: locaties van de maatregelen
 - Bijlage 3: meldingsformulier start handelingen beschermde soorten (zie voorschrift 1)

Rechtsmiddelen

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit en wordt u door dit besluit rechtstreeks in uw belang getroffen, dan kunt u een bezwaarschrift hiertegen indienen. Dit kan tot 6 weken na de dag van verzending van het besluit. De verzenddatum is terug te vinden in de kennisgeving.

U kunt uw bezwaarschrift op 2 manieren indienen:

- **Digitaal.** Op www.brabant.nl/bezwaar vindt u de link 'Bezwaar indienen'. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

- **Per post.** Stuur uw bezwaarschrift naar:

Het college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Secretariaat van de hoor- en adviescommissie
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

In het bezwaarschrift zet u:

- uw naam en adres;
- de datum, het kenmerk en een omschrijving van het besluit waarmee u het niet eens bent;
- de reden waarom u het niet eens bent met ons besluit;
- de datum van uw bezwaarschrift en uw handtekening;
- maakt u namens iemand anders bezwaar? Stuur dan een machtiging mee.

Voeg ook een kopie toe van het besluit waarmee u het niet eens bent. Op deze manier kunnen wij uw bezwaarschrift beter in behandeling nemen.

U kunt het secretariaat van de hoor- en adviescommissie bereiken via telefoonnummer (073) 680 83 04, faxnummer (073) 680 76 80 en e-mailadres bezwaar@brabant.nl.

Aan het indienen van een bezwaar zijn geen kosten verbonden.

Voorlopige voorziening

Als u een bezwaarschrift indient, dan heeft dit geen schorsende werking. Het besluit treedt in werking de dag na verzending van het besluit. Dat betekent dat het besluit geldt zolang uw bezwaarschrift in behandeling is. Het kan zijn dat u dit niet wilt. Bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen voor u heeft. U kunt gelijktijdig met of na het indienen van een beroepschrift een verzoek om een voorlopige voorziening vragen bij de Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. De rechter besluit dan of het besluit wordt geschorst.

U kunt ook digitaal verzoeken om een voorlopige voorziening. Zie daarvoor:

<http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. U heeft hiervoor een digitale handtekening (DigiD of eHerkenning) nodig.

Er zijn kosten verbonden aan het vragen van een voorlopige voorziening (griffierecht) en/of het indienen van een beroepschrift.

INHOUDSOPGAVE

BESLUIT	2
PROCEDURELE OVERWEGINGEN	5
INHOUDELIJKE OVERWEGINGEN	6
1. WETTELIJK KADER - OMGEVINGSWET	6
1.1 <i>BESCHERMINGSREGIMES</i>	6
1.2 <i>OMGEVINGSVERORDENING NOORD-BRABANT</i>	6
2. TOETSING EFFECTEN RUIMTELIJKE INGREEP	7
2.1 <i>AANGEVRAAGDE ACTIVITEITEN</i>	7
2.2 <i>ONDERZOEK SOORTEN</i>	7
2.3 <i>MOGELIJKE EFFECTEN OP BESCHERMDE SOORTEN</i>	7
2.4 <i>ALTERNATIEVENAFWEGING</i>	8
2.5 <i>BELANG VAN DE AANVRAAG</i>	9
2.6 <i>MAATREGELEN</i>	10
2.7 <i>VOORSCHRIFTEN</i>	13
2.8 <i>STAAT VAN INSTANDHOUDING</i>	17
3. CONCLUSIE	17
BIJLAGE 1. OVERZICHTSTEKENING VAN DE PLANLOCATIE.....	18
BIJLAGE 2. LOCATIES VAN DE MAATREGELEN.....	20
BIJLAGE 3. MELDINGSFORMULIER START HANDELINGEN BESCHERMDE SOORTEN	22

Procedurele overwegingen

Aanvraag

Op 19 september 2025 hebben wij van woCom een aanvraag voor een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit, op grond van de Omgevingswet (artikel 5.1, tweede lid, onder g) ontvangen. De aanvraag is op 23 januari 2026 aangevuld.

Een uitgebreide projectomschrijving is opgenomen in de aanvraag en het activiteitenplan. De aanvraag is geregistreerd onder nummer Z/266958.

Gedragscode

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Bevoegd gezag

Omdat de activiteit wordt verricht in de provincie Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten (verder: GS) volgens artikel 5.10, eerste lid, onder e, van de Omgevingswet bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Als het aan de orde is betrekken wij tevens de gevolgen van de activiteit voor de soorten buiten onze provinciegrens bij ons besluit.

Reguliere voorbereidingsprocedure

In deze procedure wordt de reguliere voorbereidingsprocedure overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene wet bestuursrecht toegepast.

Ontvankelijkheid

De aanvraag bevat voldoende informatie voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit is gevraagd.

Overige regelgeving

Een toestemming op basis van andere wet- en regelgeving of activiteit onder de Omgevingswet kan aan de orde zijn, onder andere voor ruimtelijke ordening of bouwen. Bij de beoordeling van deze aanvraag zijn andere aspecten dan de flora- en fauna-activiteit van de Omgevingswet niet betrokken.

Inhoudelijke overwegingen

1. Wettelijk kader - Omgevingswet

1.1 Beschermingsregimes

Op basis van de Omgevingswet (hierna: Ow) zijn er drie beschermingsregimes. Het eerste regime geldt voor vogels op grond van de Vogelrichtlijn. Paragraaf 11.2.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor vogelsoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74j van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van de vergunning.

Het tweede beschermingsregime geldt voor planten en dieren op basis van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn. Paragraaf 11.2.3 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74k van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Het derde regime beschrijft de bepalingen voor andere (nationaal beschermde) soorten. Paragraaf 11.2.4 van het Bal heeft betrekking op verschillende verbodsbepalingen voor deze plant- en diersoorten, waarvoor GS een vergunning kunnen verlenen. Artikel 8.74l van het Bkl geeft de voorwaarden voor het kunnen verlenen van een vergunning.

Voor alle inheemse soorten geldt in alle gevallen de specifieke zorgplicht (artikel 11.27 van het Bal). Het gaat dan zowel om beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten. De zorgplicht geldt ongeacht of er een vrijstelling geldt of een vergunning is verleend. In de specifieke zorgplicht wordt bepaald dat eenieder zoveel als redelijkerwijs mogelijk is, schade aan deze soorten dient te voorkomen.

In onder andere artikel 5.40 en artikel 18.10 van de Ow zijn gronden opgenomen op grond waarvan een vergunning kan worden ingetrokken of gewijzigd. De vergunning kan in elk geval worden ingetrokken indien blijkt dat de vergunninghouder zich niet houdt aan de vergunning.

1.2 Omgevingsverordening Noord-Brabant

Provinciale Staten hebben de Omgevingsverordening Noord-Brabant (hierna: Verordening) vastgesteld. Voor een flora- en fauna-activiteit zijn aanvullende kaders vastgelegd. Zo zijn voor bepaalde soorten en handelingen vrijstellingen opgenomen. Deze zijn neergelegd in paragraaf 3.8.2 van de Verordening.

2. Toetsing effecten ruimtelijke ingreep

2.1 Aangevraagde activiteiten

Een uitgebreide omschrijving van de activiteiten is opgenomen in de aanvraag.

De aangevraagde activiteiten gaan over de renovatie van 33 woningen. De werkzaamheden betreffen:

- Na-isoleren van de spouwmuren;
- Vervangen dak;
- Herstel voegwerk van de gevels waar nodig;
- Reinigen van de gevels;
- Vervangen van ramen en mogelijk ook de kozijnen.

Deze activiteiten vinden plaats aan de:

- Kardinaal de Jongstraat 13, 15 en 19 in Budel (complex 12016);
- Teutenstraat, Budel 2, 4, 8, 10, 18 en 24 in Budel (complex 12016);
- Wethouder Lammersplantsoen 1, 9 en 12 in Budel-Schoot (complex 12016);
- Vicaris van Litsenburghlaan 4 tot en met 20 (even) en nummers 5, 7, 9 en 15 tot en met 31 (oneven) in Heeze (complex 13008-307);

in de gemeente Cranendonck.

2.2 Onderzoek soorten

Het uitgevoerde onderzoek naar beschermde soorten is beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapportages van het nader onderzoek en in hoofdstuk 3 van het activiteitenplan en de aanvullingen van 23 januari 2026.

Als vooronderzoek heeft literatuuronderzoek plaatsgevonden (NDFF/verspreidingsatlassen). Op 22 maart 2023 hebben de veldbezoeken in het kader van een quickscan naar beschermde soorten plaatsgevonden voor complex 13008-307 te Heeze en complex 12016 te Budel. Naar aanleiding van de quickscans heeft soortgericht onderzoek plaatsgevonden naar de:

- Huismus volgens het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023);
- Gierzwaluw volgens het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023).
- Gewone dwergvleermuis volgens het vleermuisprotocol (Netwerk Groene Bureaus, 2021);

Deze onderzoeken hebben plaatsgevonden in 2024 en 2025.

2.3 Mogelijke effecten op beschermde soorten

De aanvrager geeft aan dat in totaal:

- 13 nesten van de huismus;
- 3 nesten van de gierzwaluw;
- 6 zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;
- 2 paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis;

aanwezig zijn in het plangebied. Door de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen vernield of beschadigd en worden vleermuizen verstoord.

Bij complex 12016 (Budel en Budel-Schoot) werden in totaal 3 gierzwaluwnesten vastgesteld. Deze bevinden zich aan de Wethouder Lammersplantsoen 9 en Teutenstraat 8 en 18. De invliegopening van de nestlocaties zijn via de kantpan. Daarnaast is 1 huismusnest vastgesteld bij het Wethouder

Lammersplantsoen 12. De huismus vloog in via de kantpan aan de achterzijde van het huis. Verder zijn aan de volgende adressen zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis waargenomen:

- Kardinaal de Jongstraat 13, boven het raamkozijn;
- Wethouder Lammersplantsoen 1, bij de kantpan;
- Wethouder Lammersplantsoen 9, onder het dak, tussen de dakgoot en de muur aan de voorzijde van de woning; en
- Wethouder Lammersplantsoen 12, bij de kantpan.

Bij complex 13008-307 (Heeze) zijn in totaal 12 nestlocaties van de huismus vastgesteld. Deze bevinden zich aan de volgende adressen:

- Vicaris van Litsenburghlaan 9: 1 nest, onder een dakpan;
- Vicaris van Litsenburghlaan 23: 2 nesten, onder een dakpan;
- Vicaris van Litsenburghlaan 25: 3 nesten, onder een dakpan;
- Vicaris van Litsenburghlaan 27: 4 nesten, onder een dakpan; en
- Vicaris van Litsenburghlaan 29: 2 nesten, onder een dakpan.

Verder bevinden zomerverblijven en paarverblijven van de gewone dwergvleermuis aan de volgende adressen:

- Vicaris van Litsenburghlaan 20, 1 zomerverblijfplaats met de invliegopening onder de kantpan aan de kopgevel;
- Vicaris van Litsenburghlaan 21, 1 zomerverblijfplaats de invliegopening onder het dak bij regenpijp aan de voorzijde van de woning;
- Vicaris van Litsenburghlaan 5 tot en met 9, 1 paarverblijfplaats aan de voorzijde van de woningen; en
- Vicaris van Litsenburghlaan 4 tot en met 20, 1 paarverblijfplaats aan de voorzijde van de woningen.

2.4 Alternatievenafweging

Er zijn geen redelijke alternatieven mogelijk die zullen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis te verlenen.

Locatie

Omdat het project de renovatie van bestaande verouderde woningen betreft is het niet mogelijk de ingreep op een andere locatie uit te voeren. Het project is dus locatie specifiek.

Inrichting

Er is geen reëel alternatief voor de uitvoering van de ingreep. Het niet renoveren van de woningen is geen reële optie omdat deze dusdanig verouderd zijn dat het niet wenselijk is deze niet te verduurzamen. Huidige dakpannen zijn erg slecht en geven vele lekkages. De dakpannen zijn einde levensduur en moeten daarom vervangen worden. Andere opties met betrekking tot de inrichting door op andere manieren te isoleren zijn overwogen, maar helaas niet mogelijk in verband met de beschikbare ruimte en de Arbo-regelgeving.

Planning en werkwijze

Bij de uitvoer van de werkzaamheden wordt rekening gehouden met de aanwezige soorten om het effect zo veel mogelijk te beperken. Er wordt rekening gehouden met de meest kwetsbare periode voor de betreffende soorten. Tevens worden mitigerende maatregelen getroffen ter compensatie

van vaste rust- en verblijfplaatsen. Werkzaamheden worden uitgevoerd volgens een ecologisch werkprotocol en onder ecologische begeleiding. Daarnaast wordt zorgvuldig gewerkt om het doden en verwonden van gierzwaluwen, huismussen en vleermuizen te voorkomen.

2.5 Belang van de aanvraag

In de aanvraag zijn de belangen voldoende onderbouwd om een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis te verlenen.

De omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit is gevraagd op grond van de belangen van 'de volksgezondheid of openbare veiligheid' en 'de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten' zoals genoemd in artikel 8.74j, eerste lid, onder b en artikel 8.74k, eerste lid, onder b van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Wereldwijd wordt de opwarming van de aarde gezien als het grootse probleem dat er is. Deze opwarming tot een verhoogde temperatuur en stijging van de zeespiegel. Dit veroorzaakt daarmee een direct gevaar voor de volksgezondheid en openbare veiligheid. De opwarming van de aarde is voor een groot deel te wijten aan verbranding van fossiele brandstoffen zoals aardgas. Daarnaast speelt lokaal de discussie ten aanzien van het afbouwen van de aardaswinning in Groningen. Deze afbouw is noodzakelijk in het kader van de openbare veiligheid in Groningen. Zowel de opwarming van de aarde als het afbouwen van de aardaswinning in Groningen leiden in Nederland tot de noodzaak tot het veel beter isoleren van woningen. Medio 2030 moeten alle woningen van het gas af. Dit belang wordt onderkend door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit die op basis van dit belang goedkeuring heeft verleend aan de 'Gedragscodex natuur inclusief renoveren bestemd voor projecten met het NOM Keur' (besluit: RVO/2017/397).

Isoleren van woningen levert een gunstig effect op voor de volksgezondheid. Niet geïsoleerde woningen hebben negatieve effecten op de gezondheid van bewoners door vocht en tocht. Isoleren vermindert en voorkomt vocht en tocht en vermindert daardoor negatieve effecten op de volksgezondheid. Het verbeteren van het binnenmilieu is dan ook één van de speerpunten uit de Nationale aanpak Milieu en Gezondheid van de overheid. De te renoveren woningen naderen daarnaast het einde van hun economische gebruiksduur. De huidige dakpannen zijn erg slecht en geven vele lekkages, deze moeten daarom vervangen worden. Als de woningen niet op afzienbare termijn gerenoveerd worden geraken deze dusdanig in verval dat deze een gevaar voor de openbare veiligheid kunnen gaan vormen. Dakpannen kunnen van het dak waaien, gevelpanelen kunnen gaan loshangen en vervolgens weggwaaien, dakgoten kunnen gaan verzakken, enzovoorts. Daarnaast zijn de huidige dakplaten van het eerste type spaanplaat welke een formaldehyde (gas) uit stoten. Dit kan gezondheidsklachten veroorzaken zoals irritaties van de oogslimmen en van de bovenste luchtwegen. Hier zijn ook al klachten van bekend vanuit de bewoners. Om de vereiste isolatiestandaard te halen, wat nodig is om de woningen te kunnen verduurzamen van energielabel C naar A+. Is het noodzakelijk dat we voldoende dikte (volume) isolatie kunnen aanbrengen. Door isolatie en de ventilatie te verbeteren worden de energielasten sterk verlaagd. Tegelijkertijd worden het comfort en het binnenmilieu verbeterd. De nieuw aan te brengen dakplaten voldoen aan de gestelde eisen met een Rc waarde van 6,3 m² K/W (bouwbesluit). Door de woningen volledig te renoveren zijn deze weer duurzaam naar de toekomst toe.

Door de woningen beter te isoleren wordt tevens minder gebruik gemaakt van fossiele brandstoffen. Een afname in het gebruik van fossiele brandstoffen betekent minder emissies van schadelijke

stoffen. Lagere emissies leiden tot een verbeterde luchtkwaliteit en dit heeft weer een positief effect op de volksgezondheid. Door minder afhankelijk te worden van fossiele brandstoffen draagt de energetische renovatie bij aan het vertragen van de klimaatverandering. Door projecten als deze wordt een reductie in CO₂-uitstoot en daarmee een afname in het gebruik van fossiele brandstoffen, een substantiële bijdrage aan het beperken van klimaatverandering beoogd. Het beperken van de (gevolgen van) klimaatverandering is van groot maatschappelijk en openbaar belang.

2.6 Maatregelen

In het activiteitenplan (hoofdstuk 8) en de aanvullende gegevens van 23 januari 2026 is beschreven welke maatregelen worden genomen om de effecten voor huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk te voorkomen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen voor de **huismus**:

Tijdelijke verblijfplaatsen

- Voor de mitigatie van 13 nestplaatsen worden minimaal 13 dubbele nestplaatsen aangeboden van het type HMT2 van Unitura (of vergelijkbaar) om in totaal 26 nestgelegenheden te creëren. Dit betreffen:
 - 2 nestplaatsen voor complex 12016 in Budel en;
 - 24 nestplaatsen voor complex 13008-307 in Budel-Schoot.
- De gewenningsperiode van 3 maanden wordt aangehouden.
- De kasten worden conform de eisen van het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023) geplaatst.
- De exacte locaties van de tijdelijke kasten wordt nader bepaald door de uitvoerder en broedvogelkundige. Dit wordt vastgelegd in het logboek.

Permanente verblijfplaatsen

- Per nestplaats worden 2 inbouwkasten van het type HMP2 van Unitura (of vergelijkbaar) aangeboden.
- De kasten worden geplaatst aan de woningen waar de huismussennesten zijn vastgesteld. Hiermee blijft dezelfde leefomgeving behouden.
- Aanvullend wordt bij alle woningen de vogelschroot vanaf de 3^e panlat geplaatst. Per dak worden minimaal 2 ventilatiepannen geplaatst.

Beoordeling toegankelijk houden dak als alternatieve nestlocaties huismus

De maatregel van het (gedeeltelijk) beschikbaar maken van het pannendak voor huismussen in de permanente situatie wordt niet akkoord bevonden om mee te tellen als alternatieve verblijfplaatsen voor de huismus. De daken worden namelijk geïsoleerd hetgeen invloed heeft op het (micro)klimaat onder het dak. Hierdoor kunnen de temperaturen onder het dak te hoog worden en het broedsucces negatief beïnvloeden. Omdat er daarnaast nog 26 inbouwvoorzieningen worden gerealiseerd kunnen wij instemmen met het totaalpakket aan permanente voorzieningen.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen voor de **gierzwaluw**:

Alternatieve verblijfplaatsen

- Woningen met gierzwaluwnesten worden gerenoveerd buiten de kwetsbare periode conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2023).
- Er is geen noodzaak voor plaatsing van tijdelijke alternatieven.
- Er worden minimaal 9 permanente inbouwkasten aangeboden van type GZP2 van Unitura (of gelijkwaardig).

- De nestkasten worden op geschikte locaties zo dicht mogelijk bij de oorspronkelijke nestplaatsen aangebracht.
- De exacte locaties van de permanente kasten wordt nader bepaald door de uitvoerder en broedvogelkundige. Dit wordt vastgelegd in het logboek.

In grote lijnen gaat het om de volgende maatregelen voor de **gewone dwergvleermuis**:

Tijdelijke verblijfplaatsen

- Er worden 32 alternatieve verblijfplaatsen van het type VMT1a van Unitura (of vergelijkbaar) gerealiseerd ter compensatie van 6 zomerverblijfplaatsen en 2 paarverblijfplaatsen. Dit betreffen:
 - 16 voorzieningen voor complex 12016 en;
 - 16 voorzieningen voor complex 13008-307.
- De gewenningsperiode van 3 maanden wordt aangehouden binnen het actieve seizoen van april tot en met oktober.
- De exacte locaties waar de tijdelijke vleermuiskasten wordt vastgesteld door een vleermuisdeskundige. Deze worden bij voorkeur zo dicht mogelijk, maar altijd binnen 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats en buiten de invloedsfeer van de activiteiten gerealiseerd.
- De kasten worden geplaatst volgens het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024)
- De tijdelijke vleermuiskasten worden pas weer verwijderd als de gewenningsperiode van de permanente voorzieningen verstreken is. Voorafgaand aan het verwijderen van vleermuiskasten wordt gecontroleerd of hierin nog vleermuizen aanwezig zijn. Wanneer dit het geval is moet de kast blijven hangen tot dit niet meer het geval is. Indien een tijdelijke voorziening buiten de ontheffingsperiode worden verwijderd, zal onderzoek uitwijzen of een aanvullende vergunning nodig is.

Permanente verblijfplaatsen

- Er worden 32 kasten van het type VMPM1s van Unitura of vergelijkbaar ingebouwd.
- De gewenningsperiode van minimaal 3 maanden in het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis wordt aangehouden.
- De kasten worden aangeboden binnen 200 meter vanaf de huidige verblijfplaats.
- De kasten worden geplaatst volgens het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2024).
- De locaties en de wijze van uitvoering van de permanente voorzieningen worden met behulp van tekst en foto's vastgelegd in het logboek.

Ongeschikt maken

- Het ongeschikt maken van het plangebied vindt plaats buiten de kwetsbare perioden van de aanwezige soorten. Dit betreft de broedperiode voor de huismus en de gierzwaluw, perioden van vorst voor de huismus en de winterperiode van vleermuizen.
 - Het ongeschikt maken van potentiële vleermuisverblijfplaatsen vindt plaats in de periode van 1 april tot en met half mei óf van begin september tot en met eind oktober.
 - Voor de gierzwaluw worden de werkzaamheden uitgevoerd en afgerond in de periode van 1 oktober tot eind maart.
 - Ongeschikt maken voor de huismus in september mag pas gebeuren nadat geconstateerd is dat de nest(en) zijn verlaten en er geen jongen of eieren meer aanwezig zijn.

- Afhankelijk van lokale meteorologische omstandigheden kunnen kwetsbare perioden langer dan wel korter zijn. De geschikte periode wordt bepaald door een deskundige.
- Er mag pas gestart worden met het ongeschikt maken wanneer een ecologisch deskundige heeft vastgesteld dat er geen huismussen of gierzwaluwen meer in de bebouwing aanwezig zijn.
- Alle openingen (open stootvoegen en scheuren) in de gemetselde muren en openingen bij de dakrand en gevelbekleding (met name de dakrand) worden afgesloten met bijvoorbeeld weringsborstels of vulschuim.
- De eerste pannenrijen vanaf de dakgoot wordt dichtgezet met spouwborstels (dakgootborstels). De kantpannen worden dichtgemaakt met spouwborstels en/of PU-vulruggen.
- Er wordt geen opschuimend en uithardend (vul)schuim gebruikt.
- Opsluiting van vleermuizen wordt voorkomen, waarbij de mogelijkheid geboden wordt om het pand te verlaten zonder dat deze terug kunnen keren naar de verblijfplaats.
 - Bij het ongeschikt maken voor gierzwaluw en huismus wordt elke 2 meter een exclusion voorziening geplaatst.
 - Iedere muurdeel waar mogelijk een toegankelijke binnenruimte achter zit wordt voorzien van minimaal 1 exclusion flap.
 - Op iedere mogelijk afzonderlijke binnenruimte wordt minimaal 1 exclusion flap geplaatst.
 - Muur- of dakdelen welke groter zijn dan 4 vierkant meter zijn wordt minimaal 1 exclusion flap geplaatst per 2 strekkende meter muur. Dit geldt zowel op horizontaal als op verticaal vlak.
 - Als er twijfel bestaat of een verblijfplaats ook via een andere uitvliegopening te verlaten is, wordt er altijd een extra exclusion flap op de opening geplaatst.
- Het ongeschikt maken wordt ten minste 2 weken voorafgaand aan de werkzaamheden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen.
- Wanneer de periode tussen het ongeschikt maken en de werkzaamheden meer dan 14 dagen bedraagt worden de maatregelen regelmatig gecontroleerd. Daarnaast kan ervoor gekozen worden de openingen effectiever/definitief af te sluiten als vastgesteld is dat alle vleermuizen de verblijfplaats in het gebouw verlaten hebben.
- Indien onverwachts beschermde soorten worden aangetroffen tijdens de werkzaamheden worden de activiteiten direct stilgelegd en wordt contact opgenomen met een deskundige. In overleg wordt bepaald of de werkzaamheden voortgezet kunnen worden en/of aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen dan wel zo veel mogelijk te beperken.

Controlerende

- Na het aanbrengen van de wering en het controlebezoek zitten minimaal 3 dagen, waarbij vleermuizen de gelegenheid hebben om het pand te verlaten. Hierbij is de temperatuur na zonsondergang minimaal 8 Celsius, maximaal windkracht 5 Beaufort en droog weer of lichte motregen.
- Een deskundige op het gebied van vleermuizen kan bepalen wanneer vleermuizen voldoende gelegenheid hebben gehad het pand te verlaten. Hierna wordt een controlebezoek uitgevoerd om de aanwezigheid van vleermuizen in de bebouwing uit te sluiten, alvorens het plangebied wordt vrijgegeven.
- De controlerende vindt plaats conform de eisen die het geldende vleermuisprotocol stelt aan het onderzoek naar zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Dit wordt vastgelegd in het logboek.

De locaties van de voorzieningen zijn weergegeven in bijlage 2.

2.7 Voorschriften

Wij nemen in aanvulling op voorgestelde maatregelen de volgende voorschriften op om de staat van instandhouding te kunnen borgen voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis:

Algemene voorschriften

1. De vergunninghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden beginnen bekend is, maar uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de activiteiten, het bijgevoegde meldingsformulier volledig in te vullen en naar ons op te sturen. Met werkzaamheden en/of activiteiten worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken van de verblijfplaatsen.
2. De vergunninghouder dient onmiddellijk contact met ons op te nemen via info@odbn.nl, als bij het uitvoeren van de activiteiten andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen, of andere activiteiten als bedoeld in onderdeel I en II van het besluit noodzakelijk zijn.
3. Deze vergunning kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de vergunninghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de vergunninghouder handelende (rechts)personen. De vergunninghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van de aan dit besluit verbonden voorschriften.
4. Deze genoemde (rechts)personen dienen op de hoogte te zijn van de inhoud en het doel van dit besluit en de daaraan verbonden voorschriften, zo dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op eerste verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouder of opsporingsambtenaar.
6. De vergunninghouder dient, met inachtneming van de hier genoemde voorschriften, de activiteiten (inclusief alle maatregelen die er voor de soorten worden genomen) uit te voeren zoals beschreven in de aanvraag en het activiteitenplan (hoofdstuk 8) en de aanvullende gegevens van 23 januari 2026.
7. De activiteiten en hier genoemde voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige¹ (hierna: ecooloog) op het gebied van de soorten waarvoor vergunning is verleend.
8. Alle handelingen en bevindingen dienen door de ecooloog te worden bijgehouden in een logboek. Met handelingen worden alle handelingen bedoeld die invloed hebben op de beschermde soorten, zoals ongeschikt maken, uitvoeren van de controlerende en het plaatsen van de tijdelijke en permanente voorzieningen. Ook dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Dit logboek dient op eerste verzoek van een toezichthouder te worden gegeven.

¹ Wat wij hieronder verstaan staat op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO): <https://www.rvo.nl/onderwerpen/buiten-werken/ecologisch-deskundige>

9. De vergunninghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen op basis van de aanvraag en de hier genoemde voorschriften. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de initiatieflocatie, dienen voor het uitvoeren van de werkzaamheden, van de inhoud van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden en dienen dit aantoonbaar na te leven. Dit ecologisch werkprotocol dient ter informatie aan ons te worden toegezonden, uiterlijk 2 werkdagen voor de start van de werkzaamheden. Mail het ecologisch werkprotocol naar info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.
10. Zodra alle handelingen en activiteiten zijn uitgevoerd die betrekking hebben op de beschermde soorten opgenomen in de vergunning, dient de afronding van de werkzaamheden bij ons te worden gemeld. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de gerealiseerde permanente voorzieningen, het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen en de inrichting van het plangebied. Dit dient u te doen door het logboek naar ons op te sturen via info@odbn.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

De algemene voorschriften zijn opgenomen voor een juiste toepassing en naleving van de vergunning door de vergunninghouder en gemachtigde(n).

Specifieke voorschriften

Deze specifieke voorschriften gaan voor op de algemene voorschriften, waaronder het activiteitenplan. Indien de specifieke voorschriften afwijken van de voorgestelde maatregelen/aanpak in het activiteitenplan, gaan de specifieke voorschriften voor.

11. Permanente verblijfplaatsen van de huismus dienen volgens het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2023) te worden geplaatst. Denk hierbij onder andere aan de hoogte, positionering ten opzichte van de zon.

Dit voorschrift is opgenomen omdat voor de permanente verblijfplaats niet expliciet beschreven wordt op welke manier deze geplaatst worden. De plaatsing dient echter aan specifieke eisen te voldoen om te borgen dat alternatieve verblijfplaatsen functioneren.

12. Voor de huismus dient een gewenningsperiode van minimaal 3 maanden aangehouden te worden, waarbij zowel alternatieve als huidige verblijfplaatsen beide aanwezig zijn. Pas na afloop van de gewenningsperiode mogen activiteiten aan nestlocaties uitgevoerd worden.

Met dit voorschrift is geborgd dat er een voldoende lange gewenningsperiode voor de tijdelijke voorzieningen wordt gehanteerd. Hierdoor krijgt de huismus de kans om de alternatieve nestplaatsen te ontdekken alvorens de huidige verblijfplaatsen ongeschikt worden gemaakt.

13. Permanente verblijfplaatsen van de gierwaluw dienen volgens het Kennisdocument (BIJ12, 2023) te worden geplaatst. Denk hierbij onder andere aan de hoogte en clustering van plaatsing en uitvliegruimte. Daarbij dienen de kasten op een locatie te worden geplaatst welke tussen 09:00 en 19:00 uur in de schaduw ligt, direct onder de dakrand/kantpan, tenzij ze op een noord- of oostgevel zijn geplaatst.

Dit voorschrift is opgenomen om te garanderen dat de alternatieve verblijfplaatsen voor de gierwaluw op de juiste wijze beschikbaar worden gesteld. Gierwaluwen zijn erg honkvast en een nestplaats is moeilijk te vinden als die ver van de huidige locatie is geplaatst.

14. Tijdelijke en permanente verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis dienen op minimaal 4 meter hoogte gerealiseerd te worden. Als een voorziening boven een aanbouw, lift of technische installatie op het dak wordt geplaatst, moet een vleermuisvoorziening hier minimaal 2 meter boven worden geplaatst.

Dit voorschrift is opgenomen voor de eenduidigheid van het activiteitenplan. Hierin wordt aangegeven dat “de hoogte waarop de kasten worden gehangen is gelijk is aan of beter dan de oorspronkelijke situatie (bij voorkeur op minimaal drie meter hoogte)”. Verderop in de tekst wordt echter aangegeven dat de kasten op minimaal 4 meter gehangen moeten worden. Dit voorschrift is om verwarring te voorkomen.

15. Het plan zoals het er nu ligt, overeenkomstig met het activiteitenplan - met losse inbouwkasten als permanente verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis - wordt goedgekeurd. Naast het huidige plan is ook het volgende mogelijk: Als op iedere kopgevel waar nu 2 losse kasten ingebouwd worden 1 groot geschakeld verblijf wordt gerealiseerd, wordt de mitigatieopgave eveneens akkoord bevonden. Het grote verblijf heeft een minimale afmeting van 30 centimeter breed, 80 centimeter hoog, 2 centimeter diep (1 laag) of 1,5 centimeter diep per laag (> 1 laag).

Dit voorschrift is opgenomen omdat onze voorkeur uitgaat naar een gevarieerde samenstelling van verblijfplaatsen. Bij grote ingrepen (een hele straat of meer) binnen een gebied een grotere potentie en aantal verblijfplaatsen aanwezig zijn dan middels onderzoek wordt aangetroffen. Een onderzoek is namelijk een steekproef in het netwerk, dus er zijn vaak meer verblijfplaatsen dan aangetroffen. Door te variëren in volume en mogelijkheden te bieden voor meerdere functies sluit de opgave beter aan bij wat de lokale populatie van de gewone dwergvleermuis potentieel nodig heeft en heeft dus meerwaarde voor de instandhouding van de soort.

Ongeschikt maken

16. Het ongeschikt maken dient plaats te vinden buiten de kwetsbare periodes van de soorten.
- Voor vleermuizen betekent dit dat er ongeschikt mag worden gemaakt in de actieve periode (van 15 april tot 15 oktober). Ongeschikt maken van zomer- en paarverblijfplaatsen in de eerste helft van april en/of in de tweede helft van oktober is enkel toegestaan, indien dit ecologisch is onderbouwd in relatie tot het seizoensverloop en de weersomstandigheden. Deze onderbouwing dient te worden vastgelegd in het logboek.
 - Voor huismussen mogen werkzaamheden zoals ongeschikt maken van de nestlocaties uitgevoerd worden in de periode 1 oktober tot 1 maart. Ongeschikt maken in september is ook toegestaan, mits er geen sprake is van late vervolglegels. Dit dient vastgelegd te worden in het logboek. Tevens is het niet toegestaan nestplaatsen van de huismus ongeschikt te maken op dagen met:
 - Winterse neerslag: (natte) sneeuw, hagel of ijzel; of
 - Vorst (temperaturen onder 0,0°C); of
 - Verwachte nachtvorst en/of winterse meerslag op een of meer van de 3 daaropvolgende dagen (volgens KNMI of gelijkwaardig weerinstituut).Bij genoemde omstandigheden moeten de werkzaamheden worden uitgesteld totdat deze niet langer van toepassing zijn.

Dit voorschrift is opgenomen omdat de actieve periode van de gewone dwergvleermuis in het activiteitenplan beschreven wordt als 1 april tot half mei of van begin september tot en met

eind oktober. De actieve periode dient echter verder gespecificeerd te worden. Door deze te specificeren wordt voorkomen dat individuen direct of indirect worden gedood of verwond als gevolg van het ongeschikt maken in de onjuiste periode. Ook wordt in dit voorschrift geborgd dat de huismussen onder gunstige weersomstandigheden een andere verblijfplaatsen kunnen zoeken.

17. Er dient voorkomen te worden dat vleermuizen, na het ongeschikt maken, via aangrenzende (particuliere) woningen – die niet in het bezit zijn van de initiatiefnemer - in de te renoveren woningen terecht kunnen komen.

Dit voorschrift is opgenomen omdat de spouw en het dakvlak van rijtjeswoningen veelal met elkaar verbonden zijn. Er dient voorkomen te worden dat individuen onverhoopt in de te renoveren woningen terecht komen en op die manier gedood of verwond worden tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden.

18. Tijdens de controleronde voorafgaand aan de werkzaamheden, na het ongeschikt maken, mag er geen neerslag mag vallen. Het dient de hele controleronde droog te zijn. Tevens dient in het logboek hieromtrent het volgende te worden vastgelegd:
- hoe en wanneer de bebouwing natuurvrij is verklaard;
 - op welke wijze de controleronde is uitgevoerd;
 - de resultaten van de controleronde;
 - de datum, tijd, aantal onderzoekers en de weersomstandigheden tijdens de controleronde.

De bovenstaande voorschriften over de controleronde zijn opgenomen om te voorkomen dat het gebouw onterecht vleermuisvrij wordt verklaard en dat er nog vleermuizen aanwezig zijn in de bebouwing ten tijde van de werkzaamheden.

Verwijderen tijdelijke voorzieningen

19. Het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen van de gewone dwergvleermuis dient plaats te vinden binnen de looptijd van de vergunning, in de actieve periode van de gewone dwergvleermuis: van 1 april tot en met 31 oktober, buiten de kwetsbare winterperiode.
20. Het eventueel verwijderen van de tijdelijke voorzieningen van de huismus dient plaats te vinden binnen de looptijd van de vergunning, buiten de broedperiode. De broedperiode voor de huismus loopt van 1 maart tot 1 oktober. De kwetsbare periodes kunnen eerder starten of langer doorlopen als gevolg van de weersomstandigheden en het seizoen verloop. Indien afgeweken wordt van de genoemde periode dient dit door de ecooloog gemotiveerd en vastgelegd te worden in het logboek
21. Vóór het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen dient gecontroleerd te worden of de voorziening 'leeg' is. De voorzieningen mogen alleen verwijderd worden op het moment dat er geen individuen in aanwezig zijn.

Bovenstaande voorschriften zijn opgenomen om te voorkomen dat de tijdelijke voorzieningen te vroeg worden verwijderd en/of worden verwijderd op een moment dat het huismussen en gewone dwergvleermuizen verstoort.

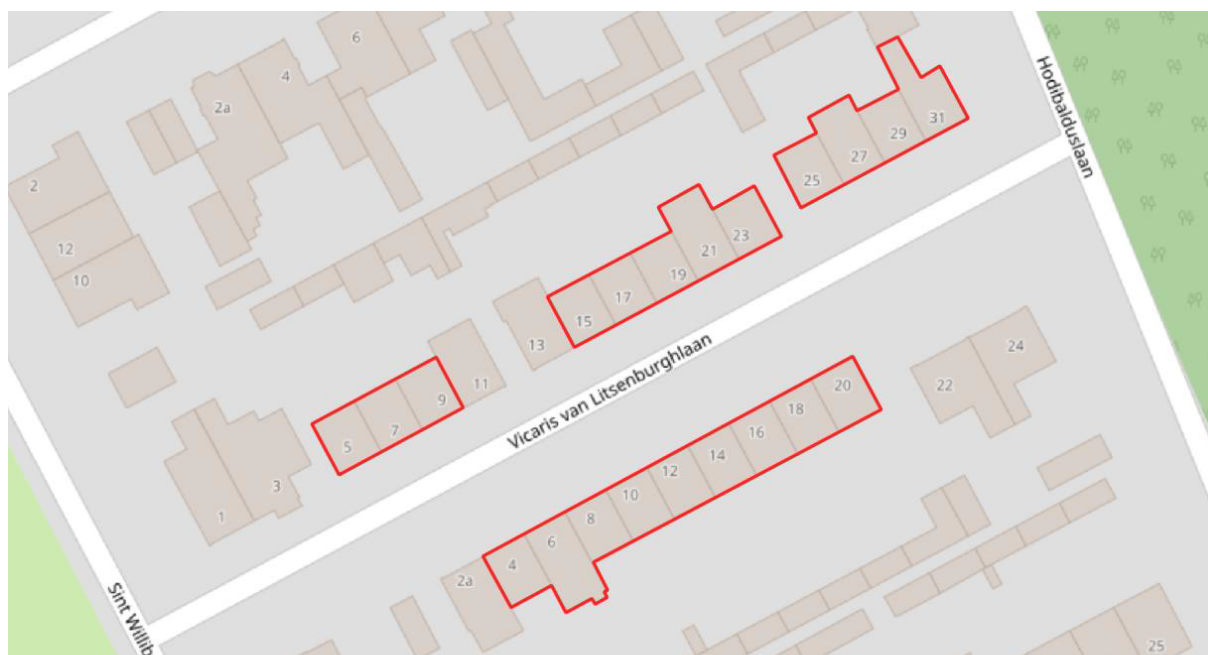
2.8 Staat van instandhouding

Door het uitvoeren van de voorgenomen werkzaamheden komt de staat van instandhouding van de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis niet in het geding. Dit omdat voor, tijdens en na de werkzaamheden maatregelen worden getroffen.

3. Conclusie

De gevraagde omgevingsvergunning op grond van de Omgevingswet, voor een flora- en fauna-activiteit, wordt voor de huismus, gierzwaluw en gewone dwergvleermuis en beschreven activiteiten verleend. Aan deze omgevingsvergunning zijn voorschriften verbonden.

Bijlage 1. Overzichtstekening van de planlocatie



Figuur 1. Complex 13008-307 te Heeze. De activiteiten vinden plaats binnen het omlijnde gebied.



Figuur 2. Complex 12016 te Budel. De activiteiten vinden plaats binnen het omlijnde gebied.



Figuur 3. Complex 12016 te Budel-Schoot. De activiteiten vinden plaats binnen het omliggende gebied.

Bijlage 2. Locaties van de maatregelen



Figuur 4. Locatie van de permanente voorzieningen in Heeze.



Figuur 5. Locatie van de permanente voorzieningen in Budel.



Figuur 6. Locatie van de permanente voorzieningen in Budel-Schoot.

Bijlage 3. Meldingsformulier start handelingen beschermde soorten

Meldingsformulier start handelingen ten aanzien van beschermde soorten Omgevingsvergunning flora- en fauna- activiteit		
<u>Gegevens</u>		
Aanvraagnummer	Z/266958	
Naam initiatief	Renovatie van 33 woningen in Budel, Budel-Schoot en Heeze in de gemeente Cranendonck.	
vergunningsperiode	voor de periode van 1 februari 2026 tot en met 31 december 2027	
Vergunninghouder		
Naam aanvrager		
Adres		
PC-Woonplaats		
<u>Gegevens werkzaamheden:</u>		
Contactpersoon uitvoering werkzaamheden		
Telefoonnummer (vast)		
Telefoonnummer (mobiel)		
Contactgegevens ecooloog betrokken bij uitvoering		
Locatie(s) werkzaamheden		
Datum gereedkomen compensatiemaatregelen		
Datum start werkzaamheden		
Overzicht planning werkzaamheden		
<i>Dit formulier dient zodra de aanvang van de handelingen met betrekking tot beschermde soorten bekend is, doch uiterlijk 2 werkdagen van tevoren, te worden ingediend bij de Omgevingsdienst Brabant Noord</i>		
Retouradres	Omgevingsdienst Brabant Noord Email: info@odbn.nl	